

Leksički odnosi sinonimije i antonimije u asocijativnom polju imenica i prideva

Rad se bavi ispitivanjem statusa sinonimije i antonimije u asocijativnom polju imenica i prideva, praveći razliku između pravih i nepravih leksičkih odnosa. Analiza je vršena na materijalu Asocijativnog rečnika srpskoga jezika, na pridevima i imenicama koji su bili stimulusi u Asocijativnom rečniku, a koji teorijski imaju i sinonime i antonime. Takvih prideva je bilo 49, a imenica 25. U istraživanju su pored ovih stimulusa korišćeni i njihovi asocijati koji su sa njima u odnosu sinonimije i antonimije. Analizom varijanse dobijeni su rezultati koji bi nam mogli pomoći da shvatimo postoje li na kognitivnom planu razlike među ispitivanim vrstama reči, leksičkim odnosima, kao i podvrstama leksičkih odnosa.

Uvod

Među rečima u leksičkom sistemu postoje različiti tipovi odnosa. Neki od njih mogu se odrediti kao paradigmatički, tj. kao odnosi reči koje pretenduju na istu poziciju u rečenici, odnosno kao skup reči grupisanih prema principu sličnosti u jezičkom sistemu (Bugarski 1996). Drugi pak odnosi nazivaju se sintagmatskim i označavaju da se reči javljaju zajedno u iskazu, u linearnom nizu (Sosir 1996).

Asocijativne veze među rečima obuhvataju neke od konkretnih realizacija oba ova tipa odnosa (paradigmatičkih i sintagmatskih). Podatak o asociiranosti dve reči dobija se na osnovu asocijativnih testova, gde se od ispitanika traži da navede reč koja mu prva padne na pamet kada čuje ili vidi zadati stimulus. Na osnovu ovako dobijenih podataka dobija se čitavo asocijativno polje za datu reč-draž, a na

osnovu takve informacije dolazimo do toga koje reči su u bliskoj vezi za jednu govornu zajednicu. U ovako dobijenom asocijativnom polju postoji veliki broj različitih odnosa među rečima.

Paradigmatički povezane reči mogu se grupisati u različite kategorije u zavisnosti od prirode njihovih odnosa. Neke od tih odnosa nazivamo leksičkim odnosima, npr. hiponimija (pojava svrstavanja reči u hijerarhijski određene klase sa nadređenim članovima – hiperonimima i podređenim članovima – hiponimima, primer za ovu pojavu je odnos među leksemama *životinja-pas*), sinonimija (pojava postojanja reči istog značenja, a različitog oblika, primer: *muž-suprug, veran-odan*), antonimija (reči suprotnog značenja, primer: *istina-laž, beo-crno*) itd. One su sistemske, govore o samom jeziku, kao i o njegovim govornicima. Nesistemske ili individualne asocijacije nisu relevantne za semantička istraživanja (Dragičević 2001).

Sinonimija se, najopštije rečeno, definiše kao pojava postojanja reči istog značenja, a različitog oblika, tj. kada jednu reč u datom kontekstu možemo zameniti drugom bez promene samog konteksta (Bugarski 1996). Razlikujemo prave i nepravde sinonime. Pod pravim sinonimima podrazumevamo reči čije se primarne definicije poklapaju, a pod nepravim – kada se sekundarno značenje jedne poklapa sa primarnim ili sekundarnim značenjem druge reči (Dragičević 2010). Sličan princip javlja se i kod antonima. Antonimija se definiše kao pojava postojanja reči suprotnih po značenju (Bugarski 1996). Da bismo mogli govoriti o suprotnosti dvaju značenja, ona moraju biti uporediva, odnosno, mora postojati neko zajedničko opšte svojstvo koje obezbeđuje semantičku ravnotežu suprotstavljenih leksema i to svojstvo nazivamo arhisema (Dragičević 1995). Kada između dve reči (pojma) ustanovimo

Ana Golubović (1992), Valjevo, Hajduk Veljkova 38, učenica 3. razreda Valjevske gimnazije

MENTOR: Milena Jakić, Institut za srpski jezik SANU

zajedničku arhisemu, mora postojati suprotstavljena komponenta značenja koja predstavlja suštinu antonimije. Na primer: „Muškarac – 1.a. osoba, ljudsko biće polno suprotno ženi. žena – 1.a. osoba polno suprotna muškarcu, ljudsko biće sposobno za radanje. Ove lekseme imaju istu arhisemu: osoba, ljudsko biće; ostale seme koje čine sadržaj osnovnih značenja su suprotstavljene” (Dragičević 1995). Slično kao kod sinonima, i ovdje postoji pojava pravih i nepravih antonima. Pod pravim antonimima podrazumevamo reči kod kojih su suprotstavljena primarna značenja (beo, 1. a. koji ima boju snega, mleka, supr. crn), a pod nepravim, kada se sekundarno značenje jedne reči suprotstavlja primarnom ili sekundarnom značenju druge reči (veštački – 2. veštačkim putem dobijen, neprirodan, supr. prirodan).

Istraživanje koje su sproveli Jakić i saradnici (Jakić *et al.* 2008), ispitivalo je jaku asocijativnu vezu između reči i to tri vrste leksičkih odnosa (sinonimija: *dete-čedo*, antonimija: *dan-noć* i hiponimija: *jabuka-voće*) i još dva paradigmatiska odnosa kod kojih ne postoji preklapanje značenja, već samo zajedničko javljanje pojmova ili reči u svetu oko nas (jaka kontekstualna veza: *banana-majmun* i slaba kontekstualna veza: *tašta-svađa*, *telo-vreteno*). Na osnovu nevedenog istraživanja utvrđeno je da se od sistemskih paradigmatiskih veza među rečima najčešće javljaju sinonimija i antonimija, odakle možemo pretpostaviti da su ova dva odnosa i najznačajnija za paradigmatiski skup asocijacija.

Cilj našeg istraživanja jeste da se utvrdi status sinonimskih i antonimskih parova u asocijativnom polju imenica i prideva, kao i pojava primarne i sekundarne sinonimije i antonimije na kognitivnom nivou. Ovo bi nam pomoglo da shvatimo postoje li na kognitivnom planu razlike među ispitivanim vrstama reči, leksičkim odnosima, kao i podvrstama leksičkih odnosa koji su u fokusu ovog istraživanja. U tu svrhu korišćen je Asocijativni rečnik srpskoga jezika (Piper *et al.* 2005) kao baza za analizu ova dva leksička odnosa, koji se javljaju između zadate reči (stimulusa) i njegovih asocijata u asocijativnom polju.

U literaturi se mogu naći tvrdnje izvedene na osnovu ranijih psiholingvističkih eksperimenata da je veza među primarnim antonimima, verovatno, najznačajnija semantička paradigmatiska veza u leksičkom sistemu (Dragičević 2010). Sa druge strane, istraživanje Jakićeve i saradnika pokazalo je da je kod imenica leksički odnos sinonimije uticao na bržu obradu reči nego leksički odnos antonimije

(Jakić *et al.* 2008). Nama nisu poznata istraživanja koja bi empirijski pokazala status leksičkih odnosa kod prideva. Takođe o pravim i nepravim odnosima za sada u literaturi ne postoje empirijski nalazi koji bi potvrdili postojanje ove razlike na kognitivnom planu. Pretpostavka je da će se primarni antonimi više javljati u odnosu na druge vrste leksičkih odnosa, jer se seme kod primarnih antonima direktno suprotstavljaju, a ne služe samo kao distinktivno svojstvo dve lekseme.

Materijal i metode

Istraživanje je rađeno na materijalu Asocijativnog rečnika srpskoga jezika (Piper *et al.* 2005) koji sadrži 600 reči stimulusa – od čega 500 u osnovnom obliku i 100 u nekom od gramatičkih oblika. Asocijativni spektar u ovom rečniku dobijen je empirijski – na zadate stimuluse 800 ispitanika odgovaralo je prvom rečju koja im je pala na pamet kada su ih čuli.

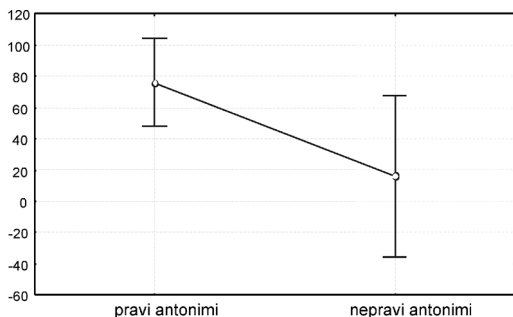
U prvom koraku izabrane su reči koje su na osnovu jezičkog osećaja autora rada imale sinonime i antonime. Nakon toga, ove pretpostavke proverene su u referentnim rečnicima srpskog jezika (RMS i RSJ) i odabrane su samo one koje su imale eksplicitno navedene i sinonime i antonime. Na taj način je izdvojeno 25 imenica i 49 prideva u osnovnom obliku kao i njihovi asocijati u odnosu antonimije i sinonimije. Izvršena je analiza odabranih stimulusa i zabeleženi svi sinonimi i antonimi koji se javljaju i u šestotomnom i u jednotomnom Rečniku Matice srpske (tabele 1.1 i 1.2 u prilogu).

Nakon toga je izvršena analiza asocijativnog polja za odabrane imenice i prideve. U tabeli 2.1 dati su sinonimi i antonimi i njihove asocijativne frekvencije, posebno za imenice i posebno za prideve. U tabeli 2.2 u prilogu, dat je spisak imeničkih i pridevskih parova klasifikovan na osnovu dva kriterijuma: vrste leksičkog odnosa (sinonimija ili antonimija) i podvrste odnosa (pravi ili nepravi sinonimi/antonimi).

Podaci su obrađeni analizoim varijanse. Obrada je urađena u statističkom paketu Statistica.

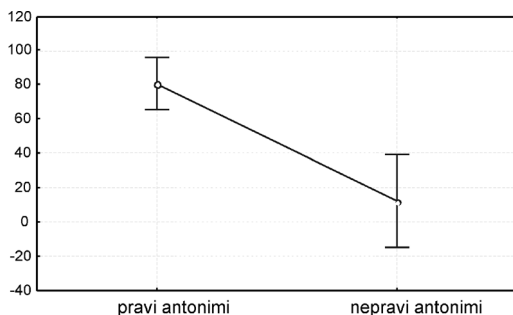
Analiza

Pitanja koja smo postavili u ovom istraživanju mogu se podeliti u dve grupe:

Slika 1. Učestalost pojavljivanja asocijata u odnosu prave i neprave antonimije kod imenica

Figure 1. Associate occurrence frequency in relation to the real (left) and secondary (right) antonym

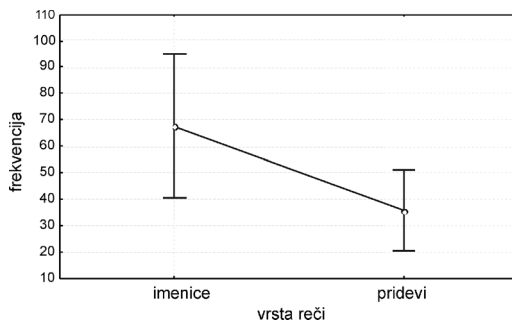

Slika 2. Učestalost pojavljivanja asocijata u odnosu prave i neprave antonimije kod prideva

Figure 2. Associate occurrence frequency in relation to the real (left) and secondary (right) antonym in adjectives

- da li na kognitivnom planu postoji razlika između pravih i nepravih leksičkih odnosa (pravih i nepravih sinonima; i pravih i nepravih antonima), i
- da li na kognitivnom planu postoji razlika između imeničkih i pridevskih leksičkih odnosa.

Poređenjem podvrsta sinonimije nije dobijena statistička značajnost između asocijativne frekvencije javljanja pravih i nepravih sinonima ni za jednu od dve ispitivane vrste reči (imenica i prideva).

Slika 3. Učestalost pojavljivanja imeničkih i pridevskih asocijata u odnosu prave sinonimije

Figure 3. Noun (left) and adjective (right) associate occurrence frequency in real synonymy

Nasuprot tome, kada su u pitanju antonimi, primećeno je statistički značajno češće pojavljivanje pravih antonima i kod imenica i kod prideva, u odnosu na neprave antonime, što možemo videti na slikama 1 i 2.

Što se tiče razlika u zastupljenosti pravih i nepravih sinonima i antonima kod imenica i prideva dobijena je samo jedna statistički značajna razlika (od moguće četiri) i to između učestalosti pojavljivanja pravih sinonima, što je prikazano na slici 3.

Diskusija

U prvom delu ovog istraživanja dobijeno je da kod antonima postoji statistički značajna razlika između pravih i nepravih formi, dok takva razlika kod sinonima nije konstatovana.

Ranija istraživanja su pokazala da postoji dosta sličnosti između leksema koje su u sinonimskom odnosu, ali i leksema koje su u antonimskom odnosu (Dragićević 2010). Sinonimi, kao i antonimi, imaju istu arhisemu, većina sema nižeg ranga im je takođe zajednička, a razlikuju se samo po jednoj semi. Ključna razlika između ova dva tipa odnosa tiče se vrste diferencijalne seme. Kod sinonima je to sema koja se nalazi na nižem stepenu semske hijerarhijske lestvice, dakle semantički manje značajna sema, koja je smeštena na periferiji semantičkog sadržaja lekseme, bez obzira da li je reč o pravoj ili o nepravoj sinonimiji. Kod antonima je pak diferencijalna sema

ne samo različita već suprotna. To je ona sema koja zajedno sa arhisemom ulazi u semantičko jezgro oba člana antonimskog para (Dragičević 2010). Međutim pretpostavljamo da je kod prave antonimije suprotstavljena jedna od najvažnijih sema, dok kod neprave antonimije to može biti jedna od sema koja dolazi do izražaja tek u sekundarnim značenjima. No, ovu pretpostavku bi trebalo proveriti daljim istraživanjima na većem broju stimulusnih parova.

Ipak, iz dobijenih rezultata primećujemo da između pravih i nepravih sinonimskih odnosa postoji veća sličnost, nego između pravih i nepravih antonimskih odnosa, budući da se statistički značajno više javljaju pravi antonimi (oni kojima se suprotstavljaju osnovna značenja) i kod imenica i kod prideva, nego nepravi antonimi. Na primer, kod reči *konflikt* pravi sinonim (*sukob*) se kao asocijacija javlja 208 puta, dok se sekundarni sinonim (*svađa*) javlja 201 put, što predstavlja malu razliku u asocijativnim frekvencijama. Kod antonimije je, generalno, uočen mali broj sekundarnih antonima, a u slučaju kada se oni javljaju, asocijativna frekvencija je znatno manja u odnosu na primarni antonim (primer: asocijat – *pobeda*, primarni antonim – *poraz* (91), sekundarni antonim – *gubitak* (9)).

Što se tiče drugog dobijenog rezultata, tj. češćeg javljanja pravih sinonima na imenice nego na prideve, možemo zaključiti da je ovo potvrda postojanja prave, vankontekstualne sinonimije, Naime, poznato je da se imenice nalaze u sinonimskom odnosu pre svega nezavisno od određenog konteksta, a i unutar njega, dok su pridevi češće vezani za kontekst i samu sintagmu u kojoj stoje sa imenicom (Dragičević 2010).

Zaključak

Analizirajući dva najzastupljenija leksička odnosa u paradigmatском skupu asocijacija, došli smo do zaključka da se i kod imenica i kod prideva, kao asocijati, znatno češće javljaju reči koje su sa stimulusom u odnosu prave, nego u odnosu neprave antonimije. Kod sinonima takva razlika nije statistički potvrđena. Ovaj nalaz mogli bismo objasniti pomoću dve činjenice: 1. značajnost sema koje se kod antonima razlikuju, hijerarhijski gledano, znatno je veća nego kod sinonima i 2. stepen razlike diferencijalnih sema kod antonima i sinonima različitog je tipa – kod sinonima je u pitanju neznatna razlika, a kod antonima seme su direktno suprotstavljene.

Kada je u pitanju status leksičkih odnosa dve ispitivane klase reči, prideva i imenica, potvrđena je statistički značajna razlika u učestalosti javljanja pravih sinonima kod imenica u odnosu na prideve. Pretpostavljamo da je ovaj nalaz posledica značajnosti prave, vankontekstualne sinonimije (tj. sinonimije koja postoji nezavisno od konteksta), koja se češće javlja kod imenica. Ovo bi se pak moglo objasniti činjenicom da su imeničke asocijativne veze češće paradigmatского tipa, a pridevske češće sintagmatского.

Zahvalnost. Zahvaljujem se Mileni Jakić na pomoći pri prikupljanju literature i izradi ovog rada, kao i na mnogobrojnim sugestijama i diskusijama o problemu.

Literatura

Bugarski R. 1996. *Uvod u opštu lingvistiku*. Beograd: XX vek

Dragičević R. 1995. O pravim imeničkim i pridevskim antonimima. Magistarski rad/PhD teza, Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu, Studentski trg 3, Beograd

Dragičević R. 2001. *Pridevi sa značenjem ljudskih osobina u savremenom srpskom jeziku*. Beograd: Institut za srpski jezik SANU, Biblioteka Južnoslovenskog filologa

Dragičević R. 2010. *Leksikologija srpskog jezika*. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva

Jakić M., Filipović-Đurđević D., Kostić A. 2008. The Influence of the Word Connection Type of the Facilitation Effect in the Lexical Decision Task. *3rd Workshop on "Quantitative Investigations in Theoretical Linguistics" (QITL-3)*. Helsinki, Finland, 2-4 June 2008, University of Helsinki, 93-96. Dostupno na http://www.ling.helsinki.fi/sky/tapahtumat/qitl/QITL3_Pre-Proceedings.pdf

Kostić A., Savić I. 2003. *Proporcije kategorija asocijata i struktura semantičke memorije mentalnog leksikona*. Beograd: Laboratorija za eksperimentalnu psihologiju

Piper P., Dragičević R., Stefanović M. 2005. *Asocijativni rečnik srpskoga jezika*. Beograd: Beogradska knjiga, Službeni list SCG, Filološki fakultet u Beogradu

RMS 1983. *Rečnik srpskohrvatskoga književnog jezika Matice srpske I-IV*. Beograd: Matica srpska

RSJ 2007. *Rečnik srpskoga jezika*. Novi Sad: Matica srpska

Sosir F. 1996. *Kurs opšte lingvistike*. Sremski Karlovci: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića

Ana Golubović

Lexical Relations of Synonymy and Antonymy in the Associative Field of Nouns and Adjectives

This paper examines the status of synonymy and antonymy pairs in the associative field of nouns and adjectives, as well as the existence of primary and secondary synonyms and antonyms on the cognitive level. The analysis was performed on the material of the Associative dictionary of the Serbian language, specifically on the 49 adjectives and 25 nouns and their associates which are in a relationship of synonymy and antonymy. Later analysis of variance showed results which may help us understand whether there are differences on the cognitive level among the examined types of words, lexical relations and subgroups of lexical relations.

Prilog 1 – Imenice

Tabela 1.1. Asocijativna frekvenca primarnih sinonima i antonima kod imenica

Stimulus	Primarni sinonim	Asoc. frekvencija primarnog sinonima	Primarni antonim	Asoc. frekvencija primarnog antonima
bogatstvo	izobilje	6	siromaštvo	64
budućnost	/	0	prošlost	37
život	postojanje	3	smrt	135
zadovoljstvo	/	0	nezadovoljstvo	12
istina	/	0	laž	291
konflikt	sukob	208	/	0
kćerka	kći	12	sin	114
laž	neistina	73	istina	192
ljubav	nežnost	6	mržnja	29
milosrđe	dobrota	101	nemilosrđe	3
mladost	/	0	starost	85
mržnja	/	0	ljubav	90
muž	suprug	35	žena	210
neprijatelj	protivnik	17	prijatelj	129
nesigurnost	/	0	sigurnost	55
otvorenost	društvenost	9	zatvorenost	96
pobeda	uspeh	58	poraz	91
	trijumf	20		
prijatelj	drug	141	neprijatelj	59
	drugar	4		
prosjak	siromah	69	bogataš	6
radost	sreća	301	žalost	11
sloga	jedinstvo	42	nesloga	37
smrt	kraj	63	život	67
stručnjak	ekspert	75	laik	5
			nestručnjak	3
čast	poštenje	110	nečast	6

Tabela 1.2. Asocijativna frekvenca sekundarnih sinonima i antonima kod imenica

Stimulus	Sekundarni sinonim	Broj značenja u RMS	Asoc. frekv.	Sekundarni antonim	Broj značenja u RMS	Asoc. frekv.
bogatstvo	raskoš	2	11	/	0	0
budućnost	napredak	2	8	/	0	0
život	/	0	0	/	0	0
zadovoljstvo	užitak	2	22	/	0	0
istina	pravda	2	47	/	0	0
	tačnost	3	7	neistina	2	7
konflikt	svađa	2	201	mir	2	3
kćerka	/	0	0	/	0	0
laž	prevara	2	48	/	0	0
ljubav	/	0	0	/	0	0
milosrđe	dobročinstvo	2	15	/	0	0
mladost	energija	3	3	/	0	0
mržnja	zloba	2	21	/	0	0
muž	/	0	0	/	0	0
neprijatelj	/	0	0	/	0	0
nesigurnost	strah	3	145	/	0	0
	neodlučnost	2	5			
	zbunjenost	2	4			
otvorenost	iskrenost	2	125	/	0	0
pobeda	/	0	0	gubitak	2	9
prijatelj	/	0	0	/	0	0
	/	0	0			
prosjak	/	0	0			
radost	veselje	2	16	tuga	2	61
sloga	zajednica	2	22	svađa	2	18
	zajedništvo	2	7	razdor	2	3
smrt	/	0	0	/	0	0
stručnjak	/	0	0	amater	2	12
čast	/	0	0	/	0	0

Prilog 2 – Pridevi

Tabela 2.1. Asocijativna frekvenca primarnih sinonima i antonima kod prideva

Stimulus	Primarni sinonimi	Asocijativna frekvencija primarnog sinonima	Primarni antonim	Asocijativna frekvencija primarnog antonima
beo	/	0	crn	84
besan	/	0	/	0
bogat	imućan	37	siromašan	95
velik(i)	ogroman	55	mali	163
	krupan	17	malen	6
	visok	9		
veran	odan	63	neveran	28
	pouzdan	3		
	privržen	3		
veštački	neprirodan	46	/	0
	neprirodni	6		
visok	veliki	14	nizak	181
	velik	9		
glup	ograničen	18	pametn	121
	tupav	18		
	neobrazovan	13		
	tup	12		
grub	nasilan	57	nežan	52
	oštar	8		
	hrapav	7		
dobar	valjan	3	loš	229
			zao	17
dobrodušan	dobar	148	zloćudan	3
	plemenit	16		
etički	moralni	46	neetički	11
	moralan	34		
žestok	opasan	13	slab	5
	ljut	11	blag	3
	oštar	5		
imućan	bogat	370	siromašan	9
isti	jednak	77	različiti	63
	identičan	23		
jak	snažan	118	slab	84
jeftin	povoljan	14	skup	143
lenj (len)	mrzovoljan	17	vredan	97
lep	/	0	ružan	139
loš	rđav	14	dobar	96
mali	/	0	veliki	138
moralan	pošten	9	nemoralni	55

	pošteni	9	amoralan	9
			nemoralan	3
moćan	jak	98	nemoćan	14
mudar	/	0	glup	9
nežan	blag	15	grub	42
	prijatan	9		
	osetljiv	3		
nemoralan	amoralan	14	moralan	40
	nepošten	11		
nervozan	napet	18	smiren	40
	uznemiren	9		
nizak	mali	152	visok	243
	malen	5		
	sitan	3		
nov	neupotrebljen	6	star	127
	svež	6	stari	35
oštar	grub	14	tup	85
	šiljat	4		
pametan	mudar	22	glup	94
poslednji	zadnji	136	prvi	181
	krajnji	7		
pravedan	ispravan	24	nepravedan	27
	pravičan	4		
prost	jednostavan	76	složen	60
razuman	pametan	111	nerazuman	38
	mudar	6		
ružan	/	0	lep	130
siromašan	bedan	27	bogat	108
	skroman	7		
sitan	/	0	krupan	110
srećan	radostan	39	tužan	46
	veseo	39		
star	/	0	mlad	139
strog	/	0	/	0
surov	/	0	/	0
svetao	jasan	5	taman	128
	sjajan	5		
taman	crn	39	svetao	69
	mračan	29		
topao	vruć	56	hladan	119
tužan	/	0	veseo	55
tup	zaobljen	4	oštar	150
	neoštar	3		
hladan	/	0	topao	77
			vruć	23
štedljiv	/	0	rasipan	9

Tabela 2.2. Asocijativna frekvencija sekundarnih sinonima i antonima kod prideva

Stimulus	Sekundarni sinonim	Redni broj značenja u RMS	Asocijativna frekvencija sekundarnog sinonima	Sekundarni antonim	Redni broj značenja u RMS	Asocijativna frekvencija sekundarnog antonima
beo	svetao	2	9	/	0	0
	bled	3	6			
besan	ljut	2	231	miran	2	6
	lud	2	6	smiren	2	6
bogat	/	0	0	/	0	0
velik(i)	/	0	0	/	0	0
veran	/	0	0	/	0	0
veštački	/	0	0	prirodni	2	32
				pravi	2	7
visok	/	0	0	/	0	0
glup	neobrazovan	2	13	/	0	0
	zaostao	3	5			
grub	sirov	2	3	/	0	0
dobar	/	0	0	/	0	0
dobrodušan	/	0	0	/	0	0
etički	ispravno	2	13	/	0	0
	ispravan	2	11			
žestok	jak	2	94	/	0	0
imućan	dobrostojeći	2	8			
isti	jednaki	2	50	/	0	0
jak	čvrst	2	6	/	0	0
jeftin	/	0	0	/	0	0
lenj (len)	spor	2	30	radan	2	6
	trom	2	14			
lep	prijatan	2	9	/	0	0
	zgodan	2	9			
loš	zao	2	177	/	0	0
mali	sitan	4	51	/	0	0
	sićušan	4	13			
	nebitan	3	3			
moralan	/	0	0	/	0	0
moćan	uticajan	2	11	slab	2	8
mudar	pametn	4	187			
nežan	prijatan	2	9	/	0	0
nemoralan	/	0	0	/	0	0
nervozan	nestrpljiv	2	9	opušten	2	3
nizak	/	0	0	/	0	0
nov	očuvan	2	5	/	0	0
	neiskorišćen	2	3			
oštar	/	0	0	/	0	0
pametn	/	0	0	/	0	0

poslednji	/	0	0	/	0	0
pravedan	dobar	2	49	/	0	0
prost	neobrazovan	4	22	/	0	0
	nevaspitan	4	12			
	primitivan	4	6			
razuman	/	0	0	/	0	0
ružan	odvratan	2	12	/	0	0
	neprijatan	2	3	/	0	0
siromašan	/	0	0			
sitan	mali	2	209	bitan	2	5
	majušan	2	13			
	nebitan	3	5			
	nizak	2	5			
srećan	zadovoljan	2	61	/	0	0
star	mator	2	29	/	0	0
strog	opasan	2	28	blag	2	42
	oštar	2	25	popustljiv	3	6
surov	okrutan	2	58	dobar	2	14
	grub	2	35			
svetao	/	0	0	mračan	2	7
taman	/	0	0	beo	3	4
topao	/	0	0	/	0	0
tužan	nesrećan	2	35	srećan	2	33
	setan	3	19	radostan	3	12
tup	glup	2	165	pametan	4	3
hladan	leden	2	13	/	0	0
	bezosećajan	3	8			
štedljiv	/	0	0	/	0	0

